

یک گیاه دوساله گیاهی است که در یک سال جوانه می‌زند و در سال دوم گل و بذر می‌دهد و بعد خشک می‌شود (نظیر هویج وحشی و کنگر).

یک گیاه یک‌ساله زمستانه گیاهی است که در اواخر تابستان یا زمستان جوانه‌زده، در طی زمستان زندگی کرده و در اوایل بهار تولید گل و بذر نموده و بعد خشک می‌گردد (مثل قدومه کوهی و کیسه کشیش).

بعضی از گونه‌ها ممکن است در بیش از یکی از این گروه‌بندی‌ها قرار گیرند که این مسئله وابسته به اقلیمی است که علف هرز در آن می‌روید.

ادامه دارد

مهندس سجاد طلایی

کارشناس مرکز تحقیقات کاربردی و تولید بذر

شرکت توسعه کشت دانه‌های روغنی

برخی از ویژگی‌های ارقام زراعی کلزا در ایران

قسمت اول

کلزا با نام علمی *Brassica napus* L. یکی از مهم‌ترین منابع گیاهی جهت تأمین روغن نباتی است که دانه آن حاوی ۴۵-۴۰ درصد روغن و ۳۵-۲۵ درصد پروتئین می‌باشد. در این شماره چند ویژگی از برخی ارقام زراعی این گیاه با ارزش پرداخته می‌شود.

بهترین برنامه کنترل علف‌های هرز عبارت است از ترکیب شیوه‌های زراعی، مکانیکی و شیمیایی.

کلید انتخاب یک برنامه خوب کنترل علف‌های هرز عبارت است از توجه کامل به فاکتور فوق و ارائه یک نقشه مناسب برای یک برنامه کلی. یکی دیگر از فاکتورهای بسیار مهم در برنامه کنترل علف‌های هرز، بررسی تکامل علف‌های هرز در طی هر فصل زراعی و تغییر دادن برنامه اصلی کنترل مطابق با تغییرات محیطی می‌باشد. علف‌های هرز معمولاً باید در چهار هفته اول بعد از جوانه‌زنی سویا برای جلوگیری از کاهش عملکرد کنترل شوند.

اولین ماه برای کنترل علف‌های هرز بسیار بحرانی بوده و علف‌های هرزی که دیرتر از شش هفته بعد از جوانه‌زنی سویا ظاهر شوند معمولاً دارای اثر اندک و در برخی مواقع بدون اثر خاص بر روی عملکرد دانه یا بذر می‌باشند. کمی انعطاف و یا تغییر در تصمیم‌گیری در یک فصل زراعی معمولاً می‌تواند موجبات شکست در یک برنامه کنترل علف‌های هرز را فراهم آورد. شناخت گونه‌های علف‌های هرز در هر مزرعه و یا غالب حائز اهمیت است. علف‌های هرز ممکن است از نظر اندازه، شرایط رشد با هم مشابه باشند ولی از نظر قابلیت رقابت با سویا و کاهش عملکرد بسیار متفاوت‌اند برای مثال وجود یک گیاه توف در هر ۰/۹ متر مربع دارای پتانسیل کاهش عملکردی به مراتب بیشتر از گیاه تاتوره در همین سطح از مزرعه است.

از سوی دیگر شناسایی چرخه زندگی گونه‌های مختلف علف‌های هرز بسیار مهم است. آیا آنها یک‌ساله‌اند و هر ساله از طریق بذر تکثیر می‌یابند (تاج‌خروس، دم روباهی و سلمک) و یا چند ساله‌اند و بعد از زمستان دوباره از محل تاج می‌رویند (قیاق و کنگر وحشی و غیره)

نام رقم	منطقه	مالک رقم	سال معرفی	عملکرد تقریبی دانه (تن در هکتار)	نوع گرده افشانی	تپ	طول دوره رشد (روز)	درصد روغن دانه	خصوصیات
Sarigol (PF)	گرم مرطوب شمال و گرم خشک جنوب	SPH	۱۳۷۸	۲/۵	آزاد گرده افشان	بینابین	۱۷۵-۲۲۰	۳۹/۵	متوسط رس، پایداری نسی عملکرد، مناسب برای مناطق معتدل گرم و اراضی شالیزاری، نسبتاً متحمل به بیماری اسکروتینایی ساقه و متحمل به خرابی گی
Talaye	معتدل سرد و سرد	SPH	۱۳۷۸	۳-۴	آزاد گرده افشان	پاییزه	۲۶۰-۲۸۰	۴۰-۴۵	سازگاری بسیار مناسب در اکثر مناطق با پتانسیل عملکرد بالا در شرایط بهینه کشت، دیررس
Hyola 308	گرم مرطوب شمال و گرم خشک جنوب	Pacific Seeds	۱۳۷۸	۲/۷	هیبرید	بهاره	۱۵۰-۱۸۰	۴۳-۴۶	زودرسی، مناسب کشت دوم در اراضی شالیزار
مهناب	استان مازندران و گلستان و اقلیم های مشابه	شرکت توسعه کشت دانه های روغنی	۱۳۹۵	۲/۷	آزاد گرده افشان	بینابین	۱۵۵-۱۸۵	۴۳/۵۰	متحمل به بیماری اسکروتینایی ساقه، زودرسی
زمان	آب و هوای گرم و معتدل و سواحل دریای خزر	شرکت توسعه کشت دانه های روغنی	۱۳۹۵	۲/۵	آزاد گرده افشان	بهاره	۱۶۰-۱۹۰	۴۳	متحمل به نژاد P _g 2 فرما، دارا بودن ژن مقاومت R _{LM} I، سازگاری بالا

نام رقم	منطقه	مالک رقم	سال معرفی	عملکرد تقریبی دانه (تن در هکتار)	نوع گرده افشانی	تپ	طول دوره رشد (روز)	درصد روغن دانه	خصوصیات
Hyola 401	گرم مرطوب شمال و گرم خشک جنوب	Pacific Seeds	۱۳۷۸	۲/۷-۳	هیرید	بهاره	۱۶۰-۱۹۵	۴۴-۴۷	یکنواختی رسیدگی، پایداری عملکرد، زودرس
Okapi	معتدل سرد و سرد	SPII	۱۳۸۰	۳-۵	آزاد گرده افشان	پاییزه	۲۶۰-۲۸۰	۴۳-۴۵	سازگاری و پایداری عملکرد و تحمل نسبی به تنش ملایم شوری
Zafar	اقلیم مازندران و مشابه آن	SPII	۱۳۹۱	۲/۷-۳/۵	آزاد گرده افشان	بینابین	۲۱۰-۲۲۰	۳۳-۳۳	زود رس، نسبتاً متحمل به اسکروتینا
SLM046	معتدل سرد و سرد	SPII	۱۳۸۰	-	آزاد گرده افشان	پاییزه	۲۶۰-۲۸۰	۴۰-۴۳	تحمل نسبی به تنش‌های ملایم کم آبی و شوری
Zarfam	معتدل سرد و سرد	SPII	۱۳۸۱	۳-۴	آزاد گرده افشان	بینابین	۲۳۰-۲۴۰	۴۰-۴۲	رشد سریع اولیه، در مقایسه با ارقام بهاره دیررس، پایداری عملکرد در مناطق معتدل سرد یا بهار گرم، متحمل به سرما و نسبتاً متحمل به بیماری اسکروتینیایی ساقه
Licord	معتدل سرد و سرد	-	۱۳۸۲	-	آزاد گرده افشان	پاییزه	۲۶۰-۲۸۰	۴۰-۴۳	پایداری نسبتاً مناسب عملکرد در کشت‌های تأخیری ده روزه

نام رقم	منطقه	مالک رقم	سال معرفی	عملکرد تفریبی دانه (تن در هکتار)	نوع گرده افشانی	تیب	طول دوره رشد (روز)	درصد روغن دانه	خصوصیات
Opera	معتدل سرد و سرد	SPII	۱۳۸۲	-	آزاد گرده افشان	پاییزه	۲۶۰-۲۸۰	۴۲-۴۵	پایداری نسبی عملکرد در کشت تأخیری ده روزه
RGS 003	گرم مرطوب شمال و گرم خشک جنوب	SPII	۱۳۸۳	۲/۷-۳	آزاد گرده افشان	بهاره	۱۶۰-۱۹۵	۴۲-۴۵	رشد اولیه سریع
Hyola 420	گرم مرطوب شمال و گرم خشک جنوب	Pacific Seeds	۱۳۸۳	۳-۳/۵	هیبرید	بهاره	۱۶۰-۲۰۰	۴۴-۴۷	متحمل به خوابیدگی و پایداری عملکرد
Modena	معتدل سرد	SPII	۱۳۸۴	-	آزاد گرده افشان	پاییزه	۲۶۰-۲۸۰	۴۳-۴۵	کم توقع با پتانسیل عملکرد مطلوب

SPII (موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر)